

КУДРЯВЦЕВ Петро Павлович (24. 08(05. 09). 1868, с. Алексеевське Тульської губ., Росія — літо 1940, Київ) — філософ, богослов. Кандидат богослов'я. Закінчив Тульську духовну семінарію, Київську духовну академію (1892). Від 1893 працював у Подільській духовній семінарії (м. Кам'янець-Подільський, нині Хмельн. обл.), водночас викладав у Подільському жіночому училищі; від 1897 — у Київській духовній академії: від 1909 — екстраординарний, від 1910 — ординарний професор кафедри філософії. Один із ініціаторів створення і перший голова Київського релігійно-філософського товариства (1908–18), член (від 1914), товариш голови Науково-філософського товариства при Університеті св. Володимира у Києві. Виступав за проведення реформ у церк. і суспільно-політ. житті Рос. імперії, обстоював ідеї

демократії та свободи особистості. 1918 взяв участь у розробленні статуту Київ. духов. академії, увійшов до складу вченого комітету при Міністерстві сповідань Української Держави, чл. якого перекладали українською мовою Біблію та богослужб. книги, розробляли програми викладання української мови та літери (усі напрацювання комісії знищили більшовики). 1919–21 — проф. філософії Таврій. університету та чл. Реліг.-філос. товариства у Сімферополі. Від 1919 співпрацював із ВУАН, зокрема Комісіями для складання біогр. словника діячів України та з вивчення історії Києва, а також Євр. істор.-археогр. комісією; від 1926 — чл. Візантол. комісії ВУАН. Збирав матеріали для написання історії розвитку філос. думки в Україні. 1930 звільнений з роботи. 1938 заарешт. за звинуваченням у антирад. настроях, 1939 звільнений.

Основні праці

Християнський взгляд на жизнь. 1899; К вопросу об отношении христианства к язычеству. 1903; К вопросу о введении в гимназиях пропедевтического курса философии. 1905; Очерки современного эмпиризма. 1907; Абсолютизм или релятивизм? Опыт историко-критического изучения чистого эмпиризма новейшего времени в его отношении к нравственности и религии. 1908; Волны вечности в русской художественной литературе. 1914; Еврейство, еврей та єврейська справа в творах Івана Франка // Зб. пр. Євр. істор.-археогр. комісії. Кн. 2. 1929; Декілька сторінок із культурної історії давнього Києва. Бібліографічна довідка // Київ. зб. історії й археології, побуту й мистецтва. Зб. 1. 1930 (усі – Київ).

А. А. Бойко

Бібліографічний опис:

Кудрявцев Петро Павлович / А. А. Бойко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-865>. – Останнє поновлення : 2024.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).